

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การกำหนดทางเลือกกลยุทธ์ในการจัดสวัสดิการสังคม
ผู้สูงอายุเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

ผู้เขียน

นางศิริพร เบ็งสลิ

ปริญญา

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร.พจนา พิชาติปัจจา

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยภายนอกและภายในที่มีผลต่อการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร 2) กำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการประจำสายงานผู้บริหาร และข้าราชการประจำจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร จำนวน 3 ส่วนราชการ ได้แก่ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองการศึกษา และกองสวัสดิการสังคม รวม 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ปัจจัยภายนอก (โอกาส-อุปสรรค) และปัจจัยภายใน (จุดแข็ง-จุดอ่อน) โดยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ส่วนที่ 2 วิเคราะห์เพื่อจับคู่ปัจจัยระหว่างปัจจัยภายในกับปัจจัยภายนอก โดยใช้ตารางสวอทแมทริกซ์ และส่วนที่ 3 วิเคราะห์เพื่อประเมินกลยุทธ์ทางเลือกในการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ โดยใช้ตารางการวิเคราะห์การวางแผนกลยุทธ์เชิงปริมาณ (The Quantitative Strategic Planning Matrix: QSPM)

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

ปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส ได้แก่ 1. รัฐบาลกำหนดนโยบายเร่งด่วนในการสนับสนุนการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ 2. นโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุของรัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลางและภูมิภาค 3. เทคโนโลยีระบบอินเทอร์เน็ตที่ทำให้การบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างคล่องตัว 4. การสนับสนุนจากหน่วยงานภาค

รัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคธุรกิจ และภาคการศึกษาในจังหวัดลำปาง รวมทั้งการที่ลำปางเป็นจังหวัดนำร่องการดำเนินงานด้านครอบครัวเข้มแข็งเป็นที่รู้จัก และยอมรับในระดับประเทศ ส่วนปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรค ได้แก่ 1. ระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมบางตัวบทไม่สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้อย่างครบถ้วน 2. ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำส่งผลกระทบต่อรายได้ของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร การดำรงชีวิตของผู้สูงอายุและครอบครัว 3. สภาพสังคม ได้แก่ โครงสร้างประชากรผู้สูงอายุ ความเป็นเมืองกึ่งชนบท วัฒนธรรมท้องถิ่นที่หลากหลาย และพื้นที่ขนาดใหญ่ของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ส่งผลกระทบต่อการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุให้ทั่วถึงและตรงตามความต้องการของผู้สูงอายุ

สำหรับปัจจัยภายในที่เป็นจุดแข็ง ได้แก่ 1. โครงสร้างองค์การ 2. งบประมาณ 3. การพัสดุและการเงินการบัญชี 4. การประชาสัมพันธ์ 5. คุณภาพการให้บริการ ส่วนปัจจัยภายในที่เป็นจุดอ่อน ได้แก่ 1. วิสัยทัศน์และภารกิจด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่ไม่ชัดเจน 2. คุณภาพและปริมาณบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ 3. อาคารสถานที่ และ 4. เครื่องมืออุปกรณ์ที่สนับสนุนการดำเนินงานยังไม่มีความพร้อม และพบว่าปัจจัยภายในที่เป็นทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน ได้แก่ 1. การสื่อสารภายใน และ 2. การติดตามประเมินผล

กลยุทธ์ที่เหมาะสมในการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีจำนวน 5 กลยุทธ์ ดังนี้ 1) กลยุทธ์ส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นคุณภาพที่ดีของผู้สูงอายุ 2) กลยุทธ์สร้างเสริมการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุแบบมีส่วนร่วมหลากหลายรูปแบบ 3) กลยุทธ์การพัฒนาระบบมาตรฐานการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ 4) กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายบุคลากรด้านสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ 5) กลยุทธ์พัฒนาฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. กลยุทธ์ที่เหมาะสมตามบริบทของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร คือ กลยุทธ์ส่งเสริมการสร้างวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นคุณภาพที่ดีของผู้สูงอายุ เนื่องจากจะช่วยลดจุดอ่อนสำคัญในองค์การ ทำให้ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุเทศบาลเมืองเขลางค์นครทุกระดับ มีทิศทางการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การดำเนินงานที่ได้มาตรฐาน

2. ปัจจัยที่จะช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานตามกลยุทธ์ดังกล่าวประสบผลสำเร็จ คือ ผู้บริหารระดับสูงควรสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างวิสัยร่วมขององค์การ ควรพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อให้สามารถแปลงวิสัยทัศน์และพันธกิจไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินงานด้านคุณภาพชีวิตอย่างหลากหลาย รวมทั้งมีการติดตามและวัดผลการปฏิบัติ

งานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การดำเนินงานจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร
เป็นไปตามเป้าหมาย ได้มาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title	Strategic Choices in Elderly Person Social Welfare of Kelangnakorn Municipality
Author	Mrs. Siriporn Pongsalee
Degree	Master of Public Administration
Independent Study Advisor	Lect. Dr. Pojjana Pichitpatja

ABSTRACT

This work aimed to 1) study the internal and external factors affecting the arrangement of social welfare for elderly persons in the Kelangnakorn Municipality, and 2) establish appropriate strategic choices for arranging their social welfare.

The sample population used in this study consisted of political officers, regular line managers, public officers, and regular government officers related to arranging social welfare for elderly persons in the Kelangnakorn Municipality. The three government sectors included the Public Health and Environment Division, Education Division, and Social Welfare Division, totaling 20 people. The tools used to collect data included questionnaires and group interviews. The analysis was divided into three parts including: 1) an external (Opportunities-Threats) and internal analysis (Strengths-Weaknesses) using a descriptive analysis; 2) matching internal and external analysis using a SWOT Matrix; and 3) strategic choices in elderly persons social welfare measuring analysis using the Quantitative Strategic Planning Matrix (QSPM).

The result of this study could be summarized as follows:

The external factors, which were opportunities, included: 1. the government setting out an urgent policy for sponsoring social welfare arrangement for elderly persons; 2. the government's policy sponsored the social welfare arrangement for elderly persons in central and regional areas; 3. the internet system technology increased the flexibility in managing news and information; 4. sponsors from the government, state-owned enterprise, business, and education

sectors in Lampang Province, including the fact that Lampang was well-known and acknowledged at a national level as a pilot area running the program. The external factors, which are threats, included: 1. rules and regulations regarding social welfare arrangement in which the context could not be completely applied in reality; 2. economic depression affected Kelangnakorn Municipality's revenue and the livings of the elders and their families; 3. societies situations including the structure of the elderly population, semi-urban settings, diversified cultures, and the large area of Kelangnakorn Municipality. These affected the thorough distribution of social welfare and the meeting of the elders' demands.

Internal strength factors included: 1. the organization structure; 2. budget; 3. warehousing, financing and accounting; 4. public relations; and 5. quality of service. The internal weaknesses included: 1. unclear visions and missions regarding the elders' quality of life development; 2. the quality and quantity of staff working in elderly social welfare; 3. buildings and grounds; and 4. equipments and tools for supporting the operation were not ready. In addition, internal factors which are both strengths and weaknesses were 1. the internal communication, and 2. follow ups and evaluation.

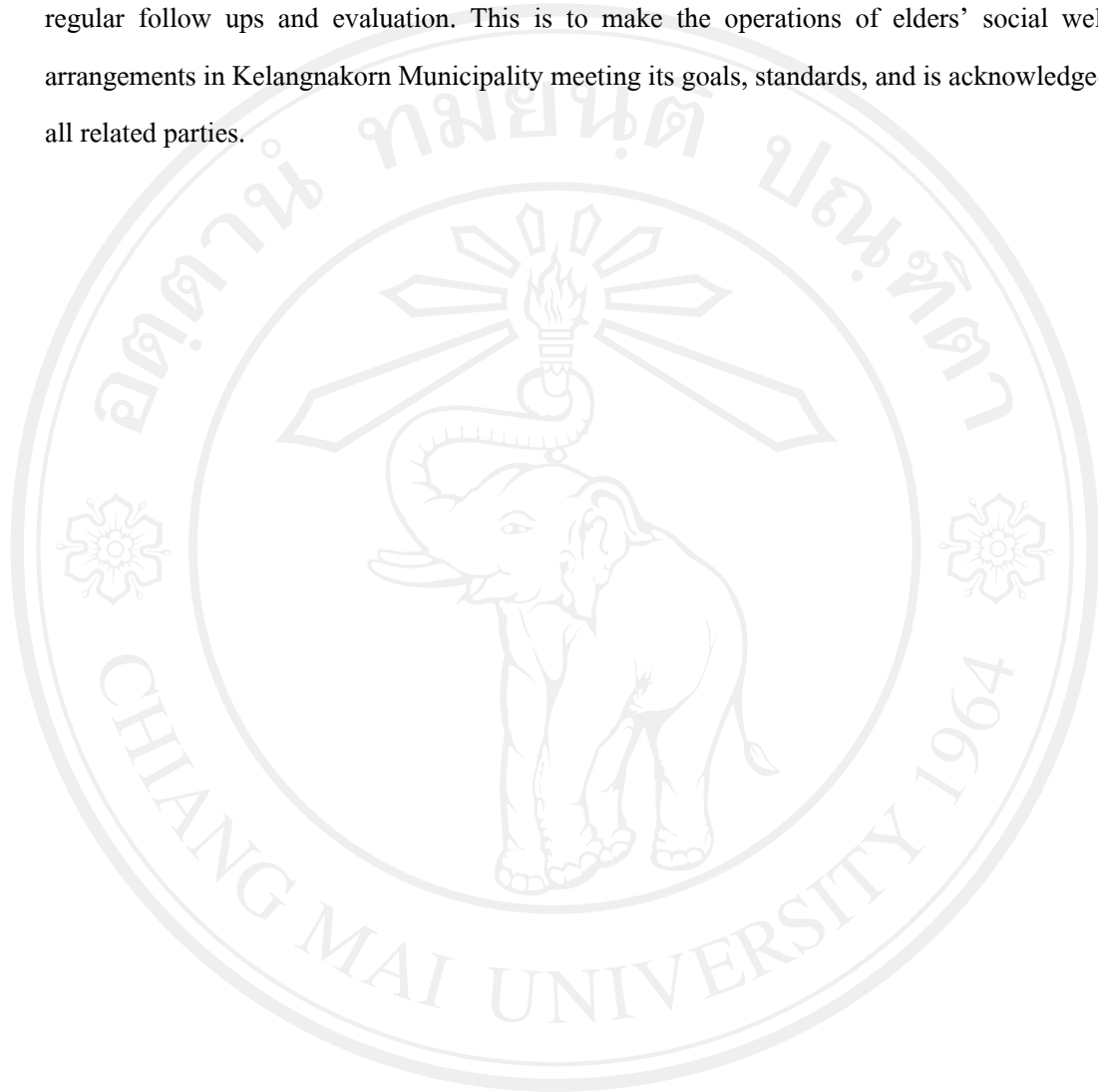
Five appropriate strategies for arranging social welfare for the elders of Kelangnakorn Municipality are: 1) the development of a vision promoting good quality life strategies for elders, 2) social welfare arrangement for elders encouraging various types of participation strategy, 3) elderly social welfare standard development strategy, 4) elders social welfare staff's network establishment strategy, and 5) database development for elders' social welfare management strategy.

The suggestions from the research are:

1. The strategy which was most appropriate, according to the context of Kelangnakorn Municipality, was the development of a vision promoting good quality of life strategies for elders because it reduced the important weaknesses in the organization by making the people related to elders' social welfare arrangements have guidance in specifically developing the elders' quality of life, leading to standardized working operations.

2. Factors supporting the operations, according to the mentioned strategies to be successful, was that the top management should communicate the vision to improve elders' good quality of life to related people in order to create a shared vision of the organization. It should

develop human resources to apply the vision and missions efficiently into actual operations. Budget distribution should be considered for diversifying the quality of life operations, as well as regular follow ups and evaluation. This is to make the operations of elders' social welfare arrangements in Kelangnakorn Municipality meeting its goals, standards, and is acknowledged by all related parties.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved